

Karjalaiset runonlaulajat Ruotsissa

Iro Remsu

Mari Remsu

Iro Remsu on syntynyt Vuokkiniemen Tollonjoella 22/1 1879. Hänen isänsä oli Iivana Remsu Jeff. Jo nuorena jäi Iro täysin orvoksi ollessaan vasta kolmannella ikävuodelaan äidin, Oljanan, kuollessa, eikä hän ehtinyt kuin kuuden vuoden ikäiseksi, kun kuolema otti isänkin. Isän hautajaisista on hänen mieleensä syöpynyt se, kun ämmö tuskaisena sanoi: »Mene Iro-rukka, tuattosi matkaan». Iro itki onnettomana huutaen, ettei halunnut tuonne syvään hautaan. Tuo ämmö, Muarie, oli hyvä runonlaulaja, jolta herkästi saattoi liikuttava itkuvirsiakin hellitä ja kun orpo Iro jäi hänen hoitoonsa, sai hän niinollen myöskin laulutaitonsa isänäidiltään.

*

Mari Remsu on syntynyt samassa talossa kuin serkkunsa Irokin. He ovat veljeksiensien lapset. Mari Remsu on 72-vuotias, vaikka hänen papereissaan jostakin syystä esiintyy syntymäaika v. 1893. Hänkin on jo varhaisina lapsuusvuosinaan saanut kuunnella saman Muarie-ämmönsä sanataittoa, sen lisäksi hänen äitinsä, Varvana, osasi itkuvirsiä. Äiti jäi Karjalaan kuullen Vuokkiniemellä jatkosodan aikana n. 90-vuotiaana. Marin isä, Jyrki, eli n. 70-vuotiaaksi. Hän oli kuusi vuotta Amerikassa, josta paluun jälkeen vietti loppuvuotensa Suomessa. Hänet on haudattu Vöyrille.

Molemmat runonlaulajat ovat löytäneet turvapaikan Ruotsista. Sekä Iro että Mari Remsu asuvat Boråsissa ja ovat jatkuvasti hyvissä sielun ja ruumiin voimissa. He ovat RSOS:n perustajajäseniä.

Terveisiä Virosta

16. 1. 62 avasin aivan sattumalta radion Tallinnan aaltopituuden kohdalta ja ällistyin, kun kuulin tutun Lauri Simonsuuren äänen. Myöhemmin kuulin, että hän oli päässyt Tarttoon muutaman päivän tutkimusmatkalle. Kuulemani lähetys oli rutiniluontoinen haastattelu, jossa kysytään, millä asioilla on liikuttu ja minkälaiset ovat vaikutelmat. Lauri Simonsuuri itsekin kansanperinteiden ke-

rääjänä ja haastattelijana hyvin tunnettu, oli ilmeisesti mieluinen ulkolainen haastateltava. Hän nimittäin vastasi suoralta kädeltä sulavalla viroksen kielellä kaikkiin kysymyksiin. Virolainen haastattelijaksi oli ilmeisesti mielissään heimonveljen kielitaidosta, kun hän loppulauseeksi sanoi:

— »Oli hea vestelda Teiega Eesti keeles. Pean ütlema näkemiin», johon kohteliaisuuteen fil. lis. Simonsuuri vastasi viroksi »n ä g e m i s e n i».